

چشم انداز زبان اشاره و مترجمی آن^۱خسرو گیتی^۲

اشاره

این مقاله در اصل سخنرانی آقای خسرو گیتی در «اولین همایش مترجمین زبان اشاره» (زنجان - ۲۶ تا ۲۹ تیرماه ۱۳۹۱) بوده است. نخست به وضعیت زبان اشاره در غرب و در ادامه به وضعیت زبان اشاره در ایران پرداخته است. به ویژه بر ترجمه و مترجمی زبان اشاره تأکید دارد.

قانون تأسیس دبیرستان نمونه گالودت ۱۹۶۶:

در امریکا که از تأثیر و نفوذ قطعنامه میلان نسبتاً برکنار مانده بود با تصویب قانونی در سال ۱۹۶۶ دبیرستان ناشنویان گالودت به عنوان یک مؤسسه نمونه دولت فدرال امریکا برای آموزش ناشنوها تأسیس گردید و در این مؤسسه که با پیشرفت و توسعه آن اینک به دانشگاه گالودت تبدیل شده است زبان اشاره آمریکائی وسیله ارتباطی اصلی دانشجویان شناخته شد.

نظریه مشاوران یونسکو درباره آموزش ناشنوها پاریس ۱۹۸۵:

با ادامه اختلاف نظری که درباره آموزش ناشنوها بود مؤسسه یونسکو وابسته به سازمان ملل متحد او گروهی از اشخاص صلاحیت‌دار در این باره نظرخواهی نمود نظریات این گروه در جزوه‌ای در سال ۱۹۸۵ در پاریس منتشر شد دو نکته از این گزارش ذیلاً نقل می‌شود:

۱- چون زبان طفل ناشنوا در رشد او نقش اساسی دارد طفل باید هر دو زبان گفتاری و اشاره را یاد بگیرد... حال که اهمیت زبان‌های اشاره ملی برای آموزش اطفال ناشنوا بهتر فهمیده شد. دیگر قابل قبول نیست که این زبان‌ها نادیده گرفته شوند و یا از تشویق در وارد کردن آن در آموزش ناشنوها غفلت شود.

۲- طرز فکر قدیمی که استفاده از زبان اشاره مانع یادگیری زبان گفتاری و نوشتاری است دیگر اعتباری ندارد.^۱

قطعنامه پارلمان اروپا ۱۹۸۸:

پارلمان اروپا در ژوئن ۱۹۸۸ قطعنامه‌ای را تصویب کرد که ضمن آن استفاده از زبان اشاره را یک حق شناخت و تکالیف زیر را برای کشورهای عضو مقرر داشت:

۱- شناسایی زبان اشاره و حق استفاده از آن

۲- ترجمه زبان اشاره

۳- استفاده از زبان اشاره در تلویزیون

۴- آموزش زبان اشاره به شنوها

۵- تهیه و انتشار کتاب علائم اشاره

۶- تبادل زبان اشاره

در تعقیب قطعنامه مذکور پارلمان اروپا در جلسه ۳۱ مارس تا ۴ آوریل ۲۰۰۳ بعد از بحث مفصل درباره زبان اشاره توصیه‌هایی را در حمایت از زبان اشاره به کشورهای عضو اتحادیه اروپا تصویب نمود.

تعریف علمی زبان اشاره در ۱۹۹۱:

بنابر تعریف کمیسیون علمی زبان اشاره فدراسیون جهانی ناشنویان I. consultation sur-les differentes approche de l' education des sourds Paris Unesco 1985.

هم‌اکنون تأمین نیازهای مترجمان زبان اشاره مانند استفاده از زبان اشاره، از جمله حقوق بشر برای ناشنویان به حساب می‌آید. ولی در گذشته یعنی در زمان و شرایطی که زبان اشاره ممنوع بود، چنین حقی پذیرفته نشده بود. تقریباً نزدیک یک قرن یعنی یکصد سال منع استفاده از اشاره در آموزش ناشنویان نظر غالب بوده و هدف آموزش این بوده که اطفال ناشنوا با یادگیری گفتار مشکل ارتباطی خود را با جامعه ناشنوا مرتفع نمایند. اما بعد از اینکه با تجربه ثابت شد یادگیری گفتار و لب‌خوانی رافع مشکل ارتباطی اغلب ناشنوها با جامعه شنوا نیست و اشاره یک زبان و وسیله ارتباطی ناشنوها شناخته شد نیاز به خدمات ترجمه زبان اشاره و تأمین مترجم زبان اشاره به عنوان وسیله تفهیم و تفاهم بین ناشنوها و شنوها مطرح گردید. زیرا نه همه ناشنوها می‌توانند در رابطه با شنوها از گفتار قابل فهم و لب‌خوانی استفاده نمایند و نه همه شنوها مجبور به یادگیری زبان اشاره برای تفهیم و تفاهم با ناشنوها هستند و بنابراین با استفاده از تعداد کمی مترجم زبان اشاره این مشکل ارتباطی ناشنوها قابل رفع است زیرا با استفاده از مترجمان زبان اشاره است که اقلیت ناشنوا می‌تواند از حیث دسترسی به امکانات و اطلاعات و بهره‌گیری از خدمات اجتماعی و عمومی با اشخاص شنوا فرصت برابر داشته باشد به‌طوری که ذیلاً خواهیم دید این نقش پر اهمیت مترجم زبان اشاره در جامعه جهانی و خصوصاً در کشورهای پیشرفته مورد توجه جدی قرار گرفته است.

الف: تحولات حقوقی در اروپا و امریکا

تاریخچه وضع زبان اشاره و خدمت ترجمه زبان اشاره در کشورهای اروپا و امریکا از سده ۱۹ میلادی به عنوان یک حق قانونی مطرح شد. نهادهای حقوقی، مشروعیت زبان اشاره و مترجمی زبان اشاره را تثبیت کردند. اهم اسناد حقوقی ذیلاً معرفی می‌شود.

قطعنامه کنفرانس میلان ۱۸۸۰ میلادی:

اختلاف نظری که در مورد روش آموزش اطفال ناشنوا در اروپا ایجاد شده بود با قطعنامه کنفرانس میلان مرکب از معلمان ناشنوا در سال ۱۸۸۰ پایان یافت. به موجب قطعنامه مذکور برای آموزش دانش‌آموزان ناشنوا روش گفتاری یا شفاهی در مدارس ناشنوها مورد تأیید قرار گرفت و استفاده از علائم دستی و به طور کلی اشاره در مدارس ناشنوها ممنوع اعلام شد.

۱. سایت جوانان ناشنوی پیشتاز ایران، ۲ مرداد ۱۳۹۱.

۲. پیشکسوت در امور فرهنگی ناشنویان، نویسنده و پژوهشگر در امور معلولان.

آموزش زبان انگلیسی، بهمن ۱۳۷۶

سمپوزیوم جهانی مترجمان زبان اشاره. واشنگتن دی سی ۵ تا ۷ جولای ۲۰۰۳:

در این سمپوزیوم قواعد اخلاقی مترجمان زبان اشاره تهیه شده توسط انجمن مترجمان زبان اشاره ژاپن در سال ۱۹۹۷ ارائه و مورد تصویب سمپوزیوم قرار گرفته است.

تشکیل انجمن جهانی مترجمان زبان اشاره:

در ۲۳ جولای ۲۰۰۳، ۶۰ نفر از مترجمان زبان اشاره از ۲۰ کشور جهان در جریان برگزاری کنگره فدراسیون جهانی ناشنویان در مونترال کانادا انجمن جهانی مترجمان زبان اشاره را تأسیس کردند.

کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت ۲۰۰۷:

در کنوانسیون مذکور راجع به زبان اشاره و تأمین خدمات مترجمی زبان اشاره مصرحات زیر وجود دارد:

- در ماده ۲ زبان اشاره یک زبان شناخته شده است.
- در بند C ماده ۹ تأمین مترجم حرفه‌ای زبان اشاره برای دسترسی و استفاده ناشنوها به امکانات و خدمات پیش‌بینی شده است.
- در بند B ماده ۲۱ پذیرش و تسهیل استفاده از زبان اشاره به عنوان یک وسیله اضافی و جانشین ارتباطی برای ناشنوها تکلیف دولت‌ها دانسته شده است.
- به موجب بند A ماده ۲۱ به رسمیت شناختن و پیشرفت استفاده از زبان اشاره تکلیف دولت‌ها می‌باشد.
- به موجب بند B قسمت ۳ ماده ۲۴ دولت‌ها برای تأمین حق آموزش اطفال ناشنوا به تسهیل یادگیری زبان اشاره آنها ملزم می‌باشند.
- به موجب قسمت ۴ ماده ۲۴ به منظور حصول اطمینان به اینکه حق آموزش اطفال ناشنوا و یا نابینا / ناشنوا ایفا می‌شود دولت‌ها به اتخاذ تدابیر مناسب از جمله استخدام معلمان معلول که در زبان اشاره صلاحیت دارند ملزم شده‌اند.
- به موجب قسمت ۴ ماده ۳۰ هویت فرهنگی و زبانی اشخاص ناشنوا شامل زبان‌های اشاره و فرهنگ ناشنوا بر مبنای تساوی با دیگران مورد شناسایی و حمایت قرار گرفته است.

ب: حقوق مترجمان زبان اشاره در ژاپن

در ژاپن از سال ۱۹۷۰ آموزش زبان اشاره به اشخاص در یک دوره ۲۰ تا ۴۰ ساعته تکلیف حکومت‌های محلی در سراسر ژاپن قرار گرفت. بعد از طی دوره آموزش بخش‌داری‌ها امتحان مترجمی زبان اشاره را آغاز کردند و به این طریق ۴۰۰۰ نفر مترجم زبان اشاره که در امتحان موفق شده بودند در محل‌های زندگی خود به ترجمه زبان اشاره پرداختند.

«زبان اشاره، زبان‌های دیداری حرکتی هستند مبتنی بر استفاده از دست‌ها، چشم‌ها، صورت، دهان، بدن» الفبای دستی (یا الفبای انگشتی) ممکن است در زبان اشاره به کار رود.

زبان‌های اشاره نشان دهنده پاسخ سازنده اشخاص ناشنوا به تجربه ناشنویایی عمیق می‌باشد. اشخاص ناشنوا در هر جای دنیا زبان اشاره بومی خود را دارند.

زبان اشاره زبان ترجیحی اغلب اشخاص ناشنوا می‌باشد. این زبان به اشخاص ناشنوا فرصت می‌دهد که خودشان را با ظرفیت کامل به هر گونه‌ای بیان کنند که با زبان گفتاری نمی‌توانند.

لغات و قواعد جمله‌سازی (syntax) زبان اشاره در یک منطقه جغرافیایی مانند زبان گفتاری در همان منطقه نیست. این زبان اشاره زبان مستقلی از زبان گفتاری است که در داخل جوامع ناشنوا رشد یافته است...

سیستم‌های ارتباط اشاره‌ای دیگری در قسمت‌های مختلف جهان وجود دارد که لغات و قواعد جمله‌سازی آن با زبان گفتاری انطباق دارد. این سیستم‌ها که به عنوان ابزار آموزش طراحی شده‌اند زبان اشاره طبیعی در نظر گرفته نمی‌شوند و مشمول تعریف ما از زبان اشاره نمی‌باشد.

همین‌طور یک اشاره بین‌المللی (International Sign) به عنوان وسیله ارتباطی وجود دارد که به‌طور خود به خود در تماس‌های بین‌المللی ناشنوها به وجود آمده و احتمالاً از قواعد مشترک زبان‌های اشاره مختلف اخذ شده است. اشاره بین‌المللی هم مشمول تعریف ما از زبان اشاره نمی‌باشد.

در بیشتر جهان لاقلاً یک زبان اشاره طبیعی وجود دارد که وسیعاً در جامعه ناشنوی هر کشور مورد استفاده است. (صفحه ۶ گزارش مورخ ۱۹۹۱ کمیسیون زبان اشاره فدراسیون جهانی ناشنویان درباره وضع زبان اشاره)

قطعه‌نامه سازمان ملل متحد ۱۹۹۳:

در ۲۰ دسامبر ۱۹۹۳ میلادی مجمع عمومی سازمان ملل متحد قطعه‌نامه‌ای را تحت عنوان «قواعد استاندارد برابر سازی فرصت‌ها برای اشخاص دارای معلولیت» تصویب نمود که در بند ۱ و ۶ قاعده ۴ و بند ۷ قاعده ۵ و بند ۲ قاعده ۶ و بند سی قاعده ۷ آن استفاده از خدمات مترجمی زبان اشاره در آموزش و سایر امور به عنوان خدمات پشتیبانی تصریح شده است.

بیانیه کنفرانس سالامانکا ۱۹۹۴:

در توصیه شماره ۲۱ بیانیه کنفرانس مزبور که با همکاری دولت اسپانیا و یونسکو در اسپانیا تشکیل گردید تصریح شده است:

«سیاست‌های آموزشی باید تفاوت‌ها و وضعیت‌های فردی را به طور کلی در نظر بگیرد به عنوان مثال اهمیت زبان اشاره به عنوان یک وسیله ارتباطی در میان ناشنویان باید مورد قبول قرار گیرد و پیش‌بینی لازم شود تا مطمئناً اشخاص ناشنوا به یادگیری زبان اشاره خود دست یابند.»

شناسایی زبان اشاره در بریتانیا ۲۰۰۳:

دولت انگلیس در بیانیه خاصی در تاریخ ۱۸ مارچ ۲۰۰۳ زبان اشاره انگلیس را به عنوان «زبانی، حرکتی، دیداری» با لغات و قواعد ساختاری خود که مورد استفاده اقلیت از مردم در زندگی روزانه آنها است به رسمیت شناخته و حمایت از آن را به عهده گرفت.

رابط

Interpreter

ماده ۶۴ قانون ثبت اسناد در صورتی که طرفین معامله و یا یکی از آنها کور یا کر و گنگ بی‌سواد باشند علاوه بر معرفین هر یک از اشخاص مزبور باید به معیت خود یک نفر از معتمدین خود را حاضر نماید که در موقع قرائت ثبت و امضاء حضور به هم رسانند مگر اینکه بین معرفین کسی باشد که طرف اعتبار آنان است. معتمد مزبور در مورد اشخاص کر و گنگ باید از جمله اشخاصی باشد که بتواند به آنها به اشاره مطلب را بفهماند.

اشاره در آموزش:

۱- شادروان جبار باغچه‌بان الفبای انگشتی ابداعی خود را به عنوان وسیله کمکی برای لب‌خوانی و اصلاح تلفظ و گفتار در آموزش اطفال ناشنوا به کار گرفت (صفحات ۱۶ تا ۲۳ کتاب روش آموزش کرولالها اثر ج باغچه‌بان چاپ ۱۳۴۳)

۲- در مراکز آموزش پیش دبستانی اطفال ناشنوا که به وسیله سازمان بهزیستی کشور تأسیس و اداره می‌شود آموزش اشاره و استفاده از آن جزئی از روش آموزش می‌باشد.

ممنوعیت اشاره در مؤسسات آموزشی وزارت آموزش و پرورش:
می‌توان گفت تقریباً از زمانی که در وزارت آموزش و پرورش به آموزش دانش‌آموزان استثنائی از جمله آموزش اطفال ناشنوا توجه شده با انتخاب روش شفاهی یا گفتاری آموزش استفاده از اشاره ممنوع بوده و این ممنوعیت تاکنون ادامه یافته است.

محرومیت از مترجم زبان اشاره در آموزش عالی:

در آموزش عالی دانشجویان ناشنوا با پراکندگی آنان در مؤسسات آموزش عالی در نقاط مختلف کشور پهناور ما استفاده از مترجم زبان اشاره نه معمول و نه عملی است.

اشاره در تلویزیون:

بیشتر از سی سال است که روزهای جمعه در برنامه «اخبار ناشنوایان» که مقصود اخبار برای ناشنوایان بوده است اخبار مهم هفته به وسیله اشاره‌گرهای ناشنوا بیان می‌شود علاوه بر این استفاده از اشاره در برنامه‌های دیگر تلویزیون هم کم و بیش معمول است در خصوص این برنامه‌ها نظریاتی اظهار می‌شود که جا دارد مورد توجه و بررسی قرار گیرد.

اشاره در مجالس سخنرانی:

استفاده از مترجم زبان اشاره در مجالس سخنرانی با حضور اقلیتی ناشنوا و اکثریت شنوا معمول نیست. اما استفاده از اشاره در مراسم مذهبی و عزاداری که تعداد زیادی ناشنوا حاضر باشند تا حدودی معمول و رواج یافته است.

اشاره در مؤسسات اداری و خدماتی:

در مؤسسات اداری و خدماتی و پزشکی و درمانی معمولاً مترجم زبان اشاره ثابتی نیست و ناشنواها در مراجعات به این مؤسسات در موارد لزوم از مترجم همراه استفاده می‌کنند.

اشاره در گفتگوی تلفیقی:

استفاده از مترجم زبان اشاره در گفتگوی تلفنی یک ناشنوا با طرف شنوای خود معمول است و این ترجمه معمولاً به وسیله خویشان و یا نزدیکان ناشنوا انجام می‌شود.

اشاره در مراجع انتظامی و قضائی:

استفاده از مترجم زبان اشاره در رسیدگی به شکایات یا اتهامات اشخاص ناشنوا در مراجع انتظامی و قضائی معمول است و در این

از سال ۱۹۸۹ امتحان مترجمی زبان اشاره و ثبت نام آنها که در امتحان قبول شده بودند در صورت اسامی مترجمان زبان اشاره را دولت ژاپن به عهده گرفت و به این طریق تا سال ۲۰۰۴ تعداد ۱۳۰۰ نفر به عنوان مترجم زبان اشاره ثبت‌نام شدند که ۱۲۰۰ نفر آنها برای ترجمه زبان اشاره در مؤسسات مختلف استخدام شدند.

در ژاپن بر اساس تجربه و مطالعه قواعد و ترتیبات دقیقی برای مترجمی زبان اشاره تدوین شد. که از جمله آن حفظ سلامت مترجم زبان اشاره می‌باشد به عنوان مثال حداکثر زمان ترجمه در هر نوبت به عنوان استاندارد به شرح زیر تعیین شده است:

ترجمه نزد پلیس، دادسرا و دادگاه‌ها ۲۰ دقیقه

ترجمه برنامه‌های خدمات پزشکی، آموزشی، کارگری، امور زندگی و اداری ۲۵ دقیقه

ترجمه برنامه‌های تلویزیون ۱۵ دقیقه

در ژاپن برای افسران پلیس دوره‌های آموزش زبان اشاره دایر کرده‌اند و دفاتر کوچکی به نام kaban با افسرانی که زبان اشاره می‌دانند تأسیس شده است.

ج: تحولات زبان اشاره در ایران

زبان اشاره و نیز ترجمه زبان اشاره در پنجاه سال اخیر فراز و نشیب‌های بسیار در ایران داشته است. مهم‌ترین حادثه ممنوعیت یا کنار گذاشتن زبان اشاره در سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور است. اینجا تلاش می‌کنیم همه قوانین و تصمیم‌های مهم را به ترتیب تاریخی معرفی کنیم.

اشاره در معاملات:

حدوداً ۸۴ سال قبل به موجب مواد ۱۹۲ و ۱۹۴ قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ اشاره در معاملات ناشنواها به عنوان یک وسیله ارتباطی و تفهیم و تفاهم شناخته شده است.

ماده ۱۹۲ قانون مدنی

در مواردی که برای طرفین یا یکی از آنها تلفظ ممکن نباشد اشاره که مبین قصد و رضا باشد کافی خواهد بود.

ماده ۱۹۴ قانون مدنی

الفاظ و اشارات و اعمال دیگر که متعالمین به وسیله آن انشاء معامله می‌نمایند باید موافق باشد...

اشاره در ثبت اسناد

حدود چهار سال بعد از آن به موجب ماده ۶۴ قانون ثبت اسناد مصوب ۱۳۱۰ شمسی اشاره در ثبت اسناد ناشنواها به عنوان یک وسیله ارتباطی و تفهیم و تفاهم شناخته شده است.

مقاله‌ای می‌باشد که اخیراً در سایت جوانان ناشنوی پیشتاز منتشره شده و علاقه‌مندان می‌توانند آن را مطالعه نمایند.

۲- به قرار اطلاع در حال حاضر یک طرح تحقیقاتی درباره زبان اشاره در جوامع ناشنوی مناطق جغرافیائی مختلف کشور ما در یکی از دانشگاه‌ها در حال اجرا می‌باشد که امیدوار است این تحقیق بتواند برای شناخت بیشتر، بهتر و توسعه و پیشرفت زبان اشاره در کشور ما مفید و مؤثر قرار گیرد.

قانون جامع حمایت از معلولان مصوب ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی: با وجود اینکه مناسب‌سازی محیط به منظور تأمین دسترسی و بهره‌مندی اشخاص دارای معلولیت از امکانات و خدمات اجتماعی و برابری فرصت‌ها هدف اصلی قانون جامع حمایت از معلولان بوده در تنظیم آئین نامه اجرائی مربوط به مناسب‌سازی تأمین مترجم زبان اشاره برای ناشنوایان از نظر دور مانده است.

قانون الحاق به کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت: ماده واحده قانون الحاق به کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت که در جلسه ۳ آذر ۱۳۸۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و از نظر شورای نگهبان قانون اساسی هم بدون ایراد تشخیص شده است مقرراتی درباره زبان اشاره و تأمین خدمات مترجمی زبان اشاره دارد که قبلاً به آن اشاره شد. اما از سال ۱۳۸۷ تاکنون این مقررات بدون اجرا مانده به طوری که وضع ناشنوها به طور کلی بعد از تصویب این قانون با قبل از تصویب آن یکسان می‌باشد از جمله سازمان آموزش و پرورش استثنائی هنوز از قطعنامه کنفرانس ۱۸۸۰ میلان دایر بر منع استفاده از زبان اشاره تبعیت می‌کند.

نتیجه:

با توجه به قانون جامع حمایت از معلولان و کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت زبان اشاره و خدمات مترجمی زبان اشاره از جمله حقوق بشری اشخاص ناشنوا است و بنابراین محرومیت جامعه ناشنوا از بهره‌مندی کامل از این حقوق ناشی از نارسائی و نقص قوانین موجود نیست بلکه ناشی از عدم اجرای قوانین است که خود معلول عدم مطالبه جامعه ناشنوا است و خواست هم‌صدا و هم‌گام و اقدام پیگیر ناشنوها تنها راه تأمین حق زبانی و حق استفاده کامل ناشنوها از خدمات مترجمی زبان اشاره است و سازمان‌دهی این تلاش به عهده کانون ناشنوایان ایران است.

لرجه کردن

موارد اگر ناشنوا شاکمی باشد می‌تواند شخصاً مترجم همراه ببرد و اگر متهم ناشنوا باشد تأمین مترجم زبان اشاره به عهده مرجع مربوط است.

در دعای مدنی عملاً دادگاه تکلیفی به تأمین مترجم زبان اشاره ندارد و تأمین مترجم زبان اشاره همراه به عهده خواهان یا خوانده ناشنوا است.

تأثیر تکنولوژی در خدمات مترجمی زبان اشاره:

دستگاه فکس، موبایل و اینترنت تا حدود قابل توجهی ارتباط ناشنوها را با اشخاص دیگر اعم از ناشنوا و شنوا تسهیل کرده اما همه ناشنوها سواد ندارند و همه ناشنوها با سواد قادر به تهیه این وسایل نیستند و این وسایل هم ناشنوها را در همه موارد از مترجم زبان اشاره بی‌نیاز نمی‌کند.

برای احراز و ثبت صلاحیت و صدور پروانه مترجمی زبان اشاره در کشور ما شرایط و ترتیبات خاص وجود ندارد و در مواردی که مراجع انتظامی یا قضائی به مترجم زبان اشاره نیاز دارند معرفی کانون‌ها یا ادارات بهزیستی برای احراز صلاحیت شخص معرفی شده کافی دانسته می‌شود و در مواردی که ناشنوها خود مترجم همراه را انتخاب می‌کنند هم تشخیص صلاحیت مترجم با خود آنان است.

قواعد رفتاری:

درباره انجام خدمت مترجمی زبان اشاره و رفتار مترجم زبان اشاره با یک ناشنوا و رفتار یک ناشنوا یا مترجم زبان اشاره قواعدی وجود ندارد. در مورد تأمین حق‌الزحمه مترجم زبان اشاره هم مسائل اساسی وجود دارد.

ایستاده‌های کانون ناشنوایان ایران:

کانون ناشنوایان ایران در زمینه تأمین مترجم زبان اشاره تصدیق شده تاکنون دو طرح تهیه و برای مقامات مسئول مربوط ارسال داشته است:

طرح اول به عنوان طرح موافقت نامه راجع به تنظیم امور مترجمی زبان اشاره مشتمل بر هشت ماده و دو پیوست طی نامه شماره ۱۹۷۷۲ مورخ ۲۱/۱۲/۱۳۸۱ برای ریاست محترم دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی ارسال شده است.

طرح دوم به عنوان طرح موافقت نامه راجع به تأمین خدمات مترجمی زبان اشاره مشتمل بر شش ماده طی نامه شماره ۱۳۴۲۵۰/۸۵/ک مورخ ۱۵/۶/۱۳۸۵ برای ریاست محترم سازمان بهزیستی کشور ارسال شده است.

هر دو طرح بدون پاسخ مانده است (صفحه ۱۴ فصلنامه صدای ناشنوا بهار ۱۳۸۲ و صفحه ۲۷ فصلنامه صدای ناشنوا تابستان ۱۳۸۵ (ملاحظه شود)

و البته هر دو طرح محدود به موضوع صلاحیت مترجم زبان اشاره بوده و از نظر سکوت درباره سایر موضوعات ناقص بوده است.

تحقیق درباره زبان اشاره:

۱- گروه توسعه زبان اشاره که به عنوان واحدی سازمانی از دانشگاه علوم توان‌بخشی و بهزیستی با استفاده از تعدادی اشخاص ناشنوی علاقه‌مند به تحقیق و تدوین علائم اشاره ناشنوایان اشتغال داشت سال قبل بدون دلیل معلوم از سازمان دانشگاه مذکور حذف شد.

محصول کار این گروه چهار جلد کتاب به نام زبان اشاره استاندارد است که ارزیابی آن با لحاظ دیدگاه فدراسیون جهانی ناشنوایان موضوع چند